

Vereniging voor Wijsbegeerte te 's-Gravenhage

Opgericht februari 1907

Dr. J.E. (Johan) de Jong

Hoe te filosoferen? Over het verband tussen stijl, methode en verantwoordelijkheid bij Jacques Derrida

De teksten van Jacques Derrida hebben van meet af aan voor controverses gezorgd door hun vaak extravagante vorm en stijl. Derrida begaf zich met zijn verschillende stijlen, kolommen, lettertypen, neologismen, en (non-)methodes op de grens van filosofie, wetenschap, (experimentele) literatuur en poëzie. Voor zijn meest toegewijde lezers waren de teksten uitdagend, voor zijn tegenstanders waren ze exemplarisch voor de teloorgang van goede wetenschap onder de 'postmoderne' Franse denkers van de tweede helft van de 20e eeuw. De polemische discussies over postmodernisme hebben vaak verhuld waar het Derrida eigenlijk om te doen was met zijn opmerkelijke stijl. Vaak is de stijl geïnterpreteerd als een speelse uitdrukking van een onverantwoordelijk postmodern relativisme. Dat bezwaar is slechts voor een deel, en dan nog in een zeer gekwalificeerde zin, terecht.

In deze lezing zal ik laten zien dat de stijl voor een veel belangrijker deel uitdrukking is van Derrida's ideeën over verantwoordelijkheid: over hoe je verantwoordelijk neemt als filosoof. Wat is het verband tussen stijl, methode en verantwoordelijkheid? Welke denk- en schrijfprocedures hanteer je wanneer je 'goed' wilt denken? Wat betekent het om verantwoordelijk te filosoferen?

Johan de Jong is universitair docent geschiedenis van de moderne filosofie aan de Universiteit Utrecht, waar hij ook les geeft bij Liberal Arts and Sciences. Hij is verder als postdoc verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen, waar hij meewerkt aan een project getiteld "Nietzsche: Experiment en Nihilisme." Hij is gespecialiseerd in continentale filosofie en in 2019 verschijnt zijn monografie *The Movement of Showing: Indirect Method, Critique and Responsibility in Derrida, Hegel and Heidegger*.